

PREUS

SUSCRIPCIÓ :1'50 pessetes trimestre

NÚMERO SOLT: 10 cèntims

de la Garrotxa

Portaveu de la Unió Nacionalista Catalana

Son col·laboradors tots els socis d'aquesta entitat

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
UNIO NACIONALISTA CATALANA
BANYOLAS

Banyolas 13 de Febrer de 1910

Surtirà els diumenges
Els originals no s' retornen

L' incendi de Santa Maria

A les nou del vespre del dimars passat, quan mes absorts estavem en les nostres reunions familiars a la «Unió», una veu ens anuncià que la Iglesia Parroquial de Santa Maria dels Turers d'aquesta vila, el temple ahont tots els fills de Banyoles, avuy vivents, hi hem pres les aigües baptismals; el vell edifici guardador de bona part de la historia de Banyoles y d'obres d'indiscutible mèrit històric y artístic, estava destruintse ràpidament, víctima de les flames.

L' aspecte

Volant, mes que corrent, forem dels primers en arribar al lloc del succés. Al esser a la plassa de Santa Maria, una viva resplandor ens anuncià la certesa de la trista nova.

Ab l'esglay al cor, arribarem fins a posarnos a davant de la porta forana de dita plassa y varem contemplar ab tota la seva crueltat, l'horrorós espectacle del incendi del altar Major. Flames immenses pujaven arreu desde la base del altar fins a la volta de la nau central, llensant espurnes furientes y una espessa fumarola qu'amortiguava la intensa resplandor despres pel element devastador.

A mida que 'l foc avensava, tètriques detonacions retrunyien per l' espai, reveladores de la caiguda d'imatges y dels cairats que, apuntalats a les parets, sostenien tot el fustatge del altar.

El to d' alarma

La primera persona que va donarse comte del sinistre, fou una dona, quin nom desconeixem, vehina d' una casa immediata a l' Iglesia. Quan hagué esment de lo que succeia, a corre-cuita va anar a la Casa Rectoral a donarne part; els vicaris sortiren prompte a donar crits de foc pel carrer y plassa de Santa Maria y carrers de Valls y Sant Antoni, quins vehins ràpidament acudiren en auxili de dits sacerdots.

Posats tots a ser útils, mentres uns s'escampaven per carrers y plassas tocant pitos d'alar-

ma, altres avisaren als bombers y alguns anaren a donarne coneixement a les Iglesias del Sagrat Cor y del Monestir pera que brandessin les campanes en senyal de foc; la seva veu aguda y gemeganta ben prompte 's va deixar sentir y al cap de mitj' hora la immensa majoria dels banyolins que tingueren esment del fet, ja estaven voltant les parets de l' Iglesia com a mers espectadors els menys, disposats a treballar el mes.

Les autoritats locals

Uns dels primers en arribar al lloc del succés foren les autoritats; l'Arcalde Sr. Franch, els tinents senyors Alsius y Hostench, tots els demés regidors, el Jutje senyor Corominas, el Tinent de la Guardia-Civil senyor Santamaría, el cabo de Somatents senyor Brugada, el subcabo senyor Esparch, agutzils y cossos de serenos y de somatents.

Els bombers

Mereix un aplaudiment el Cos de bombers per la rapidesa ab que va tenir armada la bomba y accessoris, presentantse desseguida disposats a maniobrar, atrottant tots els perills. Els bombers treballaren baix la intel·ligent direcció del Quefe del Cos D. Ramón Gussiñer y del mestre d' obres D. Jaume Casellas.

Treballs preliminars

En els primers moments, al veurer el senyor Gussiñer les extremades proporcions que havia adquirit l'incendi, va ordenar que immediatament fos tancada la porta forana qu' estava oberta, a fi de que, evitant la entrada del aire en el recinte de l' Iglesia, el foc s'aniquilés ó minvés, faltat de vida. Exposà a les autoritats que la nostra bomba era impotent per combatre un enemic de la magnitud del que teniem a la vista, convidant al senyor Arcalde a que's telefonés a Girona demanant una bomba de gran potencia y a que's cridés a un arquitecte d' aquesta ciutat, pera que dictaminés

sobre la integritat de la volta y de la base de sustentació del campanar.

El senyor Franch va accedir a lo sollicitat pel senyor Gussiñer, ordenant que s' executés y encarregant que, també per telefon, se posés el fet en coneixement del senyor Governador de la Provincia.

Precaucions

En vista de que no hi havia absoluta seguretat en la solidesa de la base de sustentació del campanar, a instancia de les autoritats, els somatents varen ordenar als vehins de la plassa de Santa Maria y carrers immediats, que desallotjessin les cases, cumplint tothom el manament.

També 's va ordenar a la Guardia-Civil que fes apartar el públic agombolat davant de la Iglesia y l' allunyés de la plassa, impedint tot transit en el espai comprés entre 'ls carrers de Sant Antoni y Morts.

Com qu' en aquells moments no hi havia manera de fer arribar l' aigua fins al foc y ademés la bomba era impotent per contenir la destrucció del altar, els bombers varen treballar activament en defensa de les cases del carrer de Sant Benet mes properes al temple, dos de les quals, tenien en els seus terrats gran quantitat de palla que, de no haver pres precaucions, indefectiblement s' hauria encés, propagant el foc a les demés cases del carrer. Un altre aplaudiment pels bombers y pel senyor Riera y Vilarnau que valerosament els va secundar.

El foc a l' orga y al chor

Els que desde les entrades del carrers de Sant Antoni, Valls y Santa Maria apreciaven les diverses fases del incendi pel fum, les guspines y la resplandor que exalava la O de la fatxada, notarem que al cap de una hora la furia del element aparentava afeblirse.

Passajera siguié aquesta esperança.

Tot d'una, la resplandor aumentá en intensitat, la fumerola esdevingué mes espessa, les

guspines surtiren mes furientes y per fi....., aquella obertura esférica vomitá rojes vocanades de flames que feren exhalar un crit d' horror a les multituds.

¿Qué havia passat? Que'l foc iniciat al altar Major, havia arribat al extrem oposat de la Iglesia, incendiantse el chor y l' orga.

La bomba a dintre

Veyent els Srs. Gusiñer y Casellas que'l foc havia fós ó trencat la majoria dels artístics cristalls dels finestrals, essent inútil el tenir les portes hermèticament tancades, varen ordenar que la bomba y els bombers penetressin dintre per comensar els treballs d'extinció.

Aposentada la bomba davant del altar de San Joseph, varen dirigir el raig d'aigua al altar Major, qu'encara cremava, mes com que ja casi tot estava destruit, aviat varen dominar l'incendi en aquest lloc. Aixó lograt, y atrevessant la Iglesia, instalaren la máquina davant del altar de Sta. Llucia, treballant mes de dues hores en la extinció del foc del chor y de l' orga, propagat aquet darrer a n'els banchs de sota y el hermós Sant Crist qu'era l'admiració dels visitants.

Salvant els objectes sagrats

Va ser unánimement lloada la conducta del vicari Mossen Blanch qui, ab una virtut y un valor dignes de tot elogi, va ser el primer de penetrar al interior, passant per la porteta del altar de la Mare de Deu dels Dolors, per recullir el Santíssim ab el seu sagrari.

Mes tart, quan ja hi eren els bombers, una vintena d' homes varen entrar per salvar els vasos sagrats y les imatges y per apartar tot el fustatge mes proper al foc, com era confessionaris, cadires, banchs, etc. etc.

Presentos nosaltres allà no sols pel deber de la exacta informació, sino també per ser útils, varem penetrar en el recinte del temple disposats a col·laborar a la obra de la seva salvació.

No es prou fina la nostra ploma per esborronar totes les impresions recullides en

aquells instants. Al penetrar en el altar dels Dolors, la calor extraordinària i la espessor del fum produïen una xafagor asfixianta. La fumerola, roja pel foc qu'en aquells moments devastava l'orga i el chor, feya impossible veure lo que passava a cinc metres de distància i aquesta fosquetat, ab prou feines trencada per les atxes qu'empunyaven els bombers i els salvadors de las imatges que corrien de assí i d'allà, cridant, donant ordres, entregant els objectes de mà en mà, donava tal color tetric a n'el quadro, que aquella situació aparentava un passatge de la setmana tràgica, ab la sola diferència que les figures del nostre quadro's movien baix la forsa del deber.

Arrivada de mes autoritats

y de mes bombes

A les dues de la matinada, quan l'incendi ja casi era dominat pels nostres bombers, varen arribar, procedents de Girona, l'Excelentíssim senyor Governador de la província, l'Arcaide de aquella ciutat senyor Vallés y el Quefe de bombers y arquitecte municipal senyor Sureda.

Aquesta comissió va passar-se per l'edifici incendiari y després de dictar algunes ordres el governador senyor Schwartz, va entornar-se a Girona.

Mentres el senyor Governador ab els seus acompanyants prenen datos sobre 'l fet, va arribar un piquet de la Guardia-civil montada, que rebé ordre de entornar-se immediatament, ja que no haventse alterat l'ordre públic, la seva presencia no era necessaria.

També varen venir dues bombes d'incendis, una procedent de Girona y l'altre del Pont, maniobrant no més que la primera, y per poca estona, perquè a la seva arribada, el foc ja era casi bé dominat pels nostres bombers. Aixó era prop de les tres de la matinada.

La inspecció dels desperfectes

A les vuit del matí de l'endemà, ó sigui del dimecres, el senyor Rector va marxar cap a Girona per denunciar personalment el fet al senyor Bisbe de la Diócesis. Com a resultat de la conferencia, el Prelat va ordenar que's trasladesin a Banyoles el Vicari general doctor Llor y l'Arquitecte Diocesà senyor Almeda.

Aquesta comissió examinà superficialment els desperfectes, irremeyables per lo cremat, pró en quan a la solidesa de la volta del altar Major, el senyor Almeda va manifestar que per émitir dictamen necessitava practicarhi un detingut regoneixement, quina operació éll practicarà dintre breus dies.

El Dr. Llor, avans de marxar, va disposar que mentre's duri la inutilitat de Santa María, la Iglesia del Monestir serveixi de Parroquia.

¿Cóm va originarse el foc?

Tot son conjetures respecte a la manera com va produirse l'incendi; no haventhi datos pera apreciarhi criminalitat, hem de creure que'l fet va ser fortuít, degut a no sabém, qué. Que'l foc va comensar al altar Major, tothóm hi está conforme.

Ab lo que no hi regna tanta unanimitat de parers, es respecte'l mecanisme ab que va incendiarse el chor y l'orga, essent tant distants del altar y haventhi entre mitj les troncs y els vidres de tres finestrals que tot va ser respectat pel foc. Hi ha qui assegura que les flames del altar, rebotint sota la volta, varen resseguir-la longitudinalment fins arribar a la part superior de l'orga; d'altres opinen que no essent la volta perfectament esférica ó cilíndrica, aixó no podia succehir, haventse cremat per dispositarse una ó mes guspies sobre les teles d'aquell instrument.

Tots aquets dubtes quedarán resoltos quan

hagi manifestat la seva opinió l'arquitecte senyor Almeda.

El Jutjat

Sabém que 'l Jutjat está treballant activament per esbrinar la manera com va originarse l' incendi y poder especificar si va ser degut a una ma criminal ó a una casualitat. De totes maneres, sembla, per tots els datos fins avuy recullits, que'l fet va ser purament casual, sense que tingui cap importancia la presencia de dos feixos de llenya, que durant el matí de aquell día, estaven arrimats al costat de una de les portes de la Iglesia.

Els héroes d'aquella nit

Son objecte de general alabansa, per haber treballat valerosament, exposant les sevas vidas en primer lloch, els Germans Gabrielistes y els senyors vicaris, a quin esforç va deures que el foc quedés limitat a la nau central.

Son també dignes de menció, tots els bombers y les personalitats que 'ls secundaven: D. Ramón Gussíner, D. Jaume Casellas y D. Joan Riera; gracies al seu valor y al seu treball va conseguirse dominar'l foc dels bancs, que segurament s'hauria propagat al restant de la Iglesia.

Y un aplaudiment a les autoritats, pel zel que varen demostrar mentenint l'ordre y evitant un dia de dol a Banyolas.

Trepitjant runes

Dos dies després, quan ja no desprenien fum les vigues apagades ab gran quantitat d'aigua, ni les cendres conservaban l'escalf del caliu, ni 's desprenia 'l morter de la volta, ni baixaven pedres, varem voler contemplar els desperfectes ocasionats pel sinistre.

Al entrar en el temple, lo primer que 's nota es la desaparició absoluta del altar Major. La nau central avui es tal com era quan va ser construïda; un piló de cendres, restes de les modernes aranyes, ferros procedents de les portes de la sacristia.... aixó es tot lo que hi ha quedat.

Les parets y la volta, están completament nues del material que les recubria y el seu aspecte actual, artisticament, es molt superior al que tenien avans del foc.

Del chor no 'n ha quedat altre rastre que la volta que l'aguantava. L'orga, per tota senyal, ha deixat quatre vigorosos cairats, negres, y penjant d'un d'élls, restes del cap de Goliath, quin aspecte repugnant acaba de donar tetric color al quadro.

El Sant Crist gros ha desaparegut, quedant una llantia com a recort.

De bancs se'n han cremat una dotzena; els de sota l'orga.

El Diputat per aquest Districte

Sabém que 'l senyor Torres Sampol ha escrit lamentantse de la catástrofe y ha telegrafiat a Madrid, sollicitant una subvenció pera reparar els danys.

**

La crema del altar Major de Santa María, que fou construït el segle XVII, de l'orga que era del any 1854, del Sant Crist y del chor, passarà a la posteritat com una nota trista, inesborrable, de la historia de Banyoles.

Una gestió y una carta

El nostre estimat amic, el Diputat a Corts pel districte Sr. Torres Sampol, está gestionant ab el major interés, que pel Ministeri de Gracia y Justicia se concedeixin els fondos ne-

cessaris pera atendre a la reparació de la nostra Iglesia parroquial.

Pera donar compte de ses gestions y oferirse incondicionalment, ha dirigit al Sr. Bisbe de Girona la següent carta:

«Excm. é Ilm. Sr. Dr. D. Francisco de Pol, Bisbe de Girona.

Molt respectable Sr. meu: Dolorosament impresionat a causa del horrorós incendi qu'ha destruït l'Iglesia parroquial de Banyolas, tinch l'honor d'oferirme, com a Diputat a Corts pel Districte y com a católich, pera quant V. E. tingui a be ordenarme, a fi de reparar en lo possible tant lamentable desgracia.

Al moment de rebre tant trista nova, he escrit al Ministeri de Gracia y Justicia, preguntant-li qu'ab cárrech al article primer del Capítul 14 del presupost del esmentat departament ministerial, se serveixi disposar de quant li sigui possible, a fi de atendre a la urgent reconstrucció ó reparació d'aquell temple.

Ab tot respecte y la major consideració, me repeteixo son mes atent s. s. q. l. b. l. m.—*Joseph Torres Sampol*.—Barcelona, 9 Febrer 1910».

Aixís es com posa de manifest el seus bons sentiments un Diputat qu'estima molt a Banyolas. Sabém que dita carta ha produït excelent efecte al Palau Episcopal.

Devant d'aixó, ¿hi pot haver qui s'atreveixi a doptar, de la bona fé, del catolicisme d'en Torres Sampol, afirmat per éll y demostrat en mil ocasións y may incompatible ab ses ardentes aspiracions de autonomisme y ab sos ideals polítichs?

D.

Unió Nacionalista Catalana

No havent concorregut el nombre reglamentari de socis pera poder celebrar la reunió convocada pel diumenge passat, se 'ls convida a la reunió de segona convocatoria que tindrà lloc avui, a dos quarts de tres de la tarda, pera la proclamació d'un candidat catalanista per les próximes eleccions, quedant ferm l'acort que's prengui, qualsevol que sigui el nombre de concurrents.

P. A. de la J. D.—El Secretari, *Rigau*.

L'imposició de la Llengua

La proposició presentada pel senyor Folguera y Duran a la Diputació de Barcelona demanant la cooficialitat de la llengua catalana en la susdita Corporació, ha donat un aspecte d'actualitat palpitant a la fonda qüestió de la nostra parla.

Nosaltres tenim la seguretat de que la proposició del senyor Folguera triomfará. Tan justa la trobem, tan evident ens sembla la seva raó incontrastable, que no creiem que hi hagi qui la intenti combatre seriament. Qui pot, en efecte, negar als pobles el dret d'usar la propria llengua, d'estimar-la y d'honorar-la?

L'imposició d'una llengua oficial y el arrencament de la parla peculiar d'un país són procediments d'unitarisme absolutista, que no tenen cap atenuant quan s'apliquen a pobles ab personalitat propia y ab plena conciencia d'aquesta personalitat, com succeïx a Catalunya.

El respecte a la parla el veiem en gran nombre de paisos d'Europa. A Bèlgica tenen les mateixes prerrogatives el francés y el flamenc. Al Parlament d'Austria poden usarse indistintament les nombroses llengües qu'en aquell heterogeni país se parlen. La Constitució italiana consigna el dret dels diputats d'algunes comarques del nord a parlar en el llenguatge del seu país.

Els catalans no demanen tant. No demanem pas que a les Corts d'Espanya se pugui parlar en llengua catalana, malgrat haverhi els ja esmentats exemples de casos anàlegs. Ens limitem a demanar la oficialitat de la llengua nostra a la terra nostra, comensant per posarla en les corporacions de Catalunya a la mateixa alçada que l'idioma oficial de l'Estat espanyol.

Les aspiracions catalanistes respecte a la llengua són justíssimes. En nom de qué se les pot combatre? Ha d'esser en nom de prejudicis sense consistencia, o bé en nom d'un mal dissimulat odi de rassa contra'ls catalans. De tot hi ha.

L'esforç colectiu

Certament que un dels defectes de nostre caracter y que'ns priva de grans coses, es l'apatia a l'esforç colectiu.

Aixó, com del esforç individual, s'en veuen cada día y en tots els ordres, innumbrables exemples y exemples veraderament rayables al heroisme, d'homes que enamorats d'un ideal, han treballat fermament, asolintlo, per mes gegantesca que haga semblat la taca; en quan al esforç colectiu, ens quedem a un nivell gens envejable.

Als Estats Units, nació de les grans coses, es indubtablement l'esperit colectiu el causant de tanta feconditat. Gairabé's pot dir que no ha nascut encare una idea, un invent, que ja esta constituïda la associació que ha de defensarla, que ha de explotarla, lo que fa que els americans sigan els capdevaners en l'exposició dels grans projectes de las coses aparentment inaseguibles dintre el concert mundial.

Alguna mostra ens en dona Barcelona de la eficacia d'aýtal esforç.

El treball hermós realiat per «Els Estudis Universitaris Catalans» en l'ordre intelectual, els resultats práticos obtinguts per la Associació d'atracció de forasters, y per «La Mútua de Fabricants de Textils en l'ordre económic, avuy mateix estém pròxims a fruir per primera vegada a Espanya y en la Ciutat Comptal, de l'espectacle d'un concurs de màquines voladores degut a l'esforç de la totjust nada Associació d'Aviadors.

Mostres bonas son aquestes que donan idea de lo que's pot fer, més desproporcionadas é insuficientes a las que exigeix avuy la moderna societat insaciable devoradora de tota energia.

Per lo que toca a nostra vila y circoscribintnos a tan petit radi, també en sofrim las conseqüencias de la tal apatia.

Es veritat que havem donat en poch temps algunas notes simpáticas com la festa al Angel Guimerá y la dedicada al Dr. Rovira raderament, en l'ordre intelectual las dues, mes després d'aquestos dos asajos ab éxit coronats, queda encare molt a fer.

Tenim en aquesta vila dos organismes d'extramada utilitat pública que porten una vida migrada y raquíca é impropia de las necessitats que han de ve-

nir a satisfer y de la importancia de nostre localitat. Ens referim al Hospital y al Cos de Bombers. A aquestos dos organismes que evidentment no podrien resistir una prova de relativa importancia, es fa precis robustirlos, assegurar la vida del primer, trayentlo de la pobresa y del seguit deute en que viu, y reorganisar y dotar de molt millor material que'l que avuy disposa, al segon. Mes no poden pas ferho aixó per si solas, ab tot y la lloable voluntat que demostrans juntes administrativas, per que sempre que ho probi, la esterilitat de son migrat esforç las en farà desistir. Cal donchs l'esforç de las colectivitats totes de Banyoles, en una sola corrent pera que aplicada avuy en aqueix punt, sigui son esforç mes gran y per conseguit, completa l'obra de regeneració anhelada.

P. y R.

6-2-910

N. de la R.—Aquest treball va ser rebut el dilluns passat y per lo tant, es anterior al foc de Santa Maria.

DE TOT ARREU

Empleats ben pagats

Un periodic madrileny publica una llista de 80 registradors de la propietat, que segons datos oficials de l'Anuari de la Direcció general de Registres, han cobrat en un any la quantitat de 2.337,730 pessetes.

Els sous d'alguns d'aquests funcionaris són veritablement fabulosos en aquest país. La següent llista explicativa de lo que s'ha cobrat en el darrer any, ho demostra eloqüentment:

Palma	43,354	pessetes
Alcira	67,430	>
Barcelona-Occident	52,208	>
Barcelona-Orient	50,201	>
Barcelona-Nord	51,174	>
Valencia	53,406	>
Torrent	37,535	>
Cartagena	34,372	>
Madrid-Orient	37,276	>
Madrid-Mitgdia	26,579	>
Madrid-Nord	41,799	>
Manacor	41,794	>
Inca	33,439	>
Bilbao	34,909	>
Almendralejo	28,813	>
San Sebastián	23,632	>
Valmaseda	22,558	>
Vergara	21,119	>

De manera que en aquest país, després de dir que'ls empleats cobren sous irrosoris, ens trobem ab uns quants que cobren més que un ministre y ab alguns qu'! doblen.

Una nova demostració que estem a la terra dels viceverses.

Vaga de taverners

A Roubaix y Tourcoing (Bélgica), els taverners s'han negat a pagar els tres primers mesos de contribució y acordaren declarar-se en vaga en cas de que algu d'ells fos perseguit judicialment.

En vista d'aixó, els recaudors de contribucions comensaren els embargs, per lo qual la Junta del Sindicat de taverners decidí complir lo acordat obrint les tavernes, però negant-se a despatxar cap beguda.

Al cap de dos dies, no podent resistir per més temps l'ausencia dintre del cos de begudes alcohòliques, se reuniren en un «Mus-

c-hall» tots els borratxos de les esmentades poblacions. Un d'ells, els arengá de la següent manera:

«Els taverners ens han fet passar uns dies espantosos. Els crudels han permés que nosaltres, tenint diners, contemplem les empolles sense poder apagar la sed. Un veritable suplíci de Tántal.

«Durant les nits, ni un de nosaltres s'ha emborratxat. Aixó constitueix pera els honrats borratxos una humiliació intolerable.

«Proposo que anem en manifestació a l'Arcaldia y demanem a l'arcalde que obligui als taverners a despatxarnos les begudes necessaries pera que nosaltres podem sostenir ben alt l'honor de l'ilustre gremi de borratxos».

Tot seguit una comissió aná a veure a l'arcalde que'ls manifestá que no podia fer res en aquest sentit, ja que'ls taverners estaven en son dret.

Aquesta contestació exasperá als manifestants, que saquejaren les tavernes y s'atiparen de tota classe de begudes sense pagar.

Lo més práctic fora que algú d'ells plantés una taverna comunal, y tots hi sortirien guanyant.

AJUNTAMENT

Sessió ordinària de primera convocatori, celebrada l dia 10 de Febrer de 1910.

Presideix l'arcalde, don Narcís Franch, assistinthi 'ls regidors, senyors Alsius, Hostench, Boix, Ametller, Malagelada, Coll, Perpinyá y Laqué.

Aprovada l'acta de l'anterior, s'acorda, previ informe de la comissió de Foment l'arreglo de l'alcantarilla, qu'enllassa la carretera vella ab la nova de Girona.

Havent estat esposades pel temps reglamentari las llistas de compromisaris, sense haverse produït cap reclamació, quedan definitivament aprovades.

El senyor Alsius llegeix l'extracte de la sessió passada publicat per *El Amigo del Pueblo* y com sigui qu' en el extracte susdit hi apareixen algunas inexactituts, que l'orador senyala, proposa, acordantse de conformitat, que s' demani y en son cas s'exigeixi, fent us del dret concedit per la lley d'impremta, la corresponent rectificació, an el director del contrare local.

S'acorda distribuir en 5 seccions els individus, que deuen ésser sortejats pera formar part de la Junta municipal,

Aprés lleugera discussió queda aprovat ab el vot en contra dels senyors Coll y Ametller, el dictamen de la comissió d'Hisenda proposant la construcció de comunas en els felats.

S'aprova igualment el dictamen de la mateixa comissió, establint un concert ab els germans Hostench, fabricants de pasta pera sopa, determinant la quantitat ab que deuran contribuir mensualment per las pastas que expendeixen dintre de la localitat.

Llegida una carta de don Ricard Mont preguntant si, com els demes anys, devia venir a podar l'arbrat, s'acorda contestarli que vingui com mes aviat millor.

Se dona compte d'una instancia, suscripta pels senyors Joaquim Coromina, Jaume Goner, Francisco Hostench, Josep Congost, Ramón Bartoli, Leandre Casamor, Rafel Hostench, Martiriá Butinyá, Joan Mascaó, Jascinte Gabanyach, Geroni Figa y Teodor Masgrau en la qual, després de manifestar que renunciarian al benefici y privilegi que a son favor estableix l'article 44 del Reglament de Consums, quin precepte legal els eximeix de l'aforo y consegüentment del pag de las especies tarifades, demanan qu'en cas de que s' desisteixi

de cobrar las quantitats corresponents a las especies aforades an els particulars, s'inviti a pagar an els que voluntariament vulguin ferho, puig, com atinadament fan observar els firmants, «resulta poc ó gens equitatiu qu'aquest any deixin de pagar consums ó 'ls paguin mol disminuïts els qui han tingut cabals per adquirir mercaderias avans de l'implantació del dret de portas»; acordantse haver vist la corporació ab molt gust la renuncia que fan els susdits senyors del privilegi y benefici legals y en la part que conté l'escrit, de demanda ó petició que passi per informe a la comissió.

La presidencia dona compte de la vinguda, ab motiu de l'incendi del temple parroquial, dels senyors governador civil, arcalde de la capital, arquitecte municipal de Girona, jefe del Cos de bombers y d'aquestos, dedicantelshi sentides frases d'elogi per la promptitut y diligencia ab que acudiren a prestarnos auxili que sortosament fou innecessari. S'acorda un vot de gracias a ditas autoritats y al Cos de bombers de la capital que s' fá extensiu an el d'aquesta vila pels treballs d'extinció del foc del dimars.

Passa a la comissió l projecte de modificació de la linia de conducció d'energia eléctrica per l'enllumenat públic, presentat per la concessionaria, doña Angela Carbó, viuda de Basols, acordantse assessorarse d'un tècnic pera millor informar.

Plat de la setmana

Bacallá a la Clauna

Se sofregueixen cebas ab forsa oli: quan sigan rossas, poses ben posats trossos groixuts de bacallá y els cobreixes ab pebre vermell, tomatecs, una mica d'all y pebrots escalivats. Ficas la llauna al forn o hi poses foc a sobra y sovint remullas ab l'oli, a ullaradas, el bacallá es sentocarlo.

Manera de coure verduras

S'ha de tenir gran compte en no posar la verdura dins de l'olla fins que l'aigua bulli, procurant que continuhi bullint lo mes fort y rápit posible sense taparla; no si tirarà sal fins que estigui mitj cuita y després de tirarli já, pot es tapar. S'ha de tenir present que no s' ha de coure ab poca aigua, procurant que perdi el bull, porque sino la verdura's torna negra y té molt mal aspecte. S'ha de procurar també que l'olla sigui prou gran per evitar que la verdura's cogui massa apretada.

NOVES

LOCALS

Reunió de bombers.—El diumenje prop passat va celebrarse en la sala de sessions de la casa de la vila, la junta general ordinària del *Montepío pio* de bombers. En compliment a lo que'ls hi prescriuen els Estatuts, se llegí l'acta de la darrera junta general, que fou aprovada per unanimitat. El president D. Ramón Gussiñer digué que, quedant vacants els càrrechs que desempenyaban en la Directiva els senyors D. Jaume Casellas y D. Baldomero Malagelada, per habert complert el temps reglamentari, debía procedirse a designar qui 'ls sustituhís. Foren per unanimitat reelegits els esmentats senyors, quedant enguany distribuïts els càrrechs directius en la forma següent: President, D. Ramón Gussiñer; Tresorer, D. Jaume Ge-

ner; Secretari, D. Joaquim Hostench; y Vocals, D. Jaume Casellas y D. Baldomero Malagelada. L' esperit de tots el congregats fou el d'arribar a una organició lo mes perfecte possible.

La companyia's compona de una quarentena de obrers aptes, decidits y entusiastas; més el material de que disposa es poc y dolent. ¿Voldrá Banyoles dotarla de lo indispensable pera que pugui complir sa tasca? Nosaltres ho creyém un deute y per aixó pot la benemérita companyia de bombers contar ab la nostra mes decidida propaganda.

Obituari.—Víctima de breu malaltia, el disabte passat va deixar d'existir, el conegut industrial D. Esteve Palmada (á) *Dau*, propietari del Cinematograf de la Plassa dels Turers.

—També va morir en el Colégi de les Escolles-Pies de Mataró, el virtuós sacerdot P. Miquel Sutirá, de 27 anys d'edat, natura d'aquesta vila y fill del cabo de serenos Martiriá Sutirá.

El *Diario de Mataró* en sa edició del día 3 del present mes, li dedica un extens recort, elogiant les seves qualitats d' inteligencia, virtut y caracter.

Descansin en pau els dos banyolins.

Les festes de Carnestoltes.—Honra inmensament a Banyoles l'aspecte que van prenent les festes de Carnaval, d'una manera mes marcada cad'any. Hem desterrat les bromes de mal genre qu'avans estaven tan en boga y acabaven convertint als interessats en individus de la familia felina. També hem lograt suprimir les tradicionals disfresses d'homes vestits de dona, ó exhibint la roba interior d'elles, d' homes ab l' americana al revés ó embolicats ab un llençol, etc., etc.

A cambi d'aixó, el *clou* de la testa l' han constituït les sardanes, tocantse al matí y a la tarda de tots tres dies per les renombrades orquestes «Els Juncans» y «Unión Bañolense».

Las societats «La Palma» y «Ateneo Bañolense» varen celebrar concerts y balls de disfresses tots tres dies, per les orquestes avans dites.

Al «Circol de Catòlics», el diumenje varen posar en escena el drama *Fam d' or* y la pessa *Ditxosos barrets*.

A «La Amistad», varen fer ball de piano y guitarres.

Tots els actes de les societats foren molt concorreguts.

Registre Civil

Inscripcions verificades desde el dia 3 al 10 del present mes

Naixements.—Consol Carreras Mari, filla de Miquel y Josepha; Angela Vives Casadella, filla de Joaquím y Consol; Joseph Sitjá Casademont, fill de Joan y Maria.

Defuncions.—Catarina Pijoan y Planas de 72 anys, viuda, a causa de asistolia; Esteve Palmada Canet, de 39 anys, a causa de tuberculosís pulmonar; Isidre Arbone Canal, de 52 anys, a causa de tuberculosís pulmonar.

Matrimonis.—Vicens Collell Tió, solter, ab Ágata Roura Canet, soltera; Joseph Pujol Casademont, solter, ab Maria Font Oliveras, soltera.

Mercat de Banyoles

Dia 9 de Febrer de 1910

Blat . . .	de 19'00 á 20'00	ptas. qtra.
Mestall . . .	> 17'00 á 18'00	> >
Ordi . . .	> 12'00 á 12'50	> >
Civada . . .	> 8'50 á 9'00	> >
Blat de moro . . .	> 13'00 á 13'50	> >
Fabas . . .	> 14'00 á 15'00	> >
Monjetes . . .	> 24'50 á 25'00	> >
Fabons . . .	> á 16'50	> >
Vesses . . .	> á 16'00	> >
Llobins . . .	> 8'50 á 9'00	> >
Mill . . .	> 12'75 á 13'00	> >
Panis . . .	> á 12'00	> >
Fajol . . .	> á 14'00	> >
Alls . . .	> 0'00 á 0'00	> fore.
Ous . . .	> á 1'15	> dna.

DAIMAU CARLES Y COMP.—GERONA.

L'Avenç de la Garrotxa

Portaveu de la Unió Nacionalista Catalana

Suscripció: 1'50 pessetes trimestre.

Número solt: 10 céntims.

Ferreteria, quincalleria y obradors de llauneria

de

Jaume Saguer y Barceló

Plassa Constitució, 1, y Mercadal, 1

Complert variat assortit en ferramentas pera la construcció d'obras, llits metàlics y **sommiers** de tots sistemes, objectes de cuina, cuberts y anivets, teixits metàlics, espina y filferro de tots gruixus y tot lo pertinent al ram.

Instalacions pera gas y aiga.

Canal de plom, planxas aplomades galvanisades y de sinc, vidres plans, baldoses, baldoselles y carburo de calci.

Especialitat en gasometres perfeccionats y llàmparas portatils.

Administració de las aigas potables d'aquesta vila.

Preus econòmics.

Tenda LA CONCEPCIÓ

- de -

Gran assortit de perfumeria

JOAN PUJOL

TURERS, 8